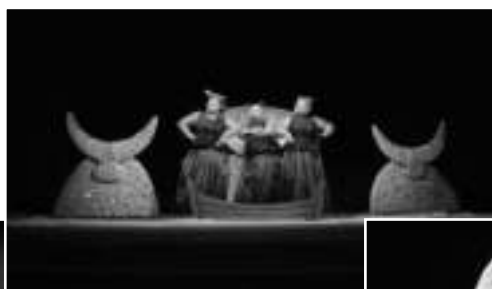
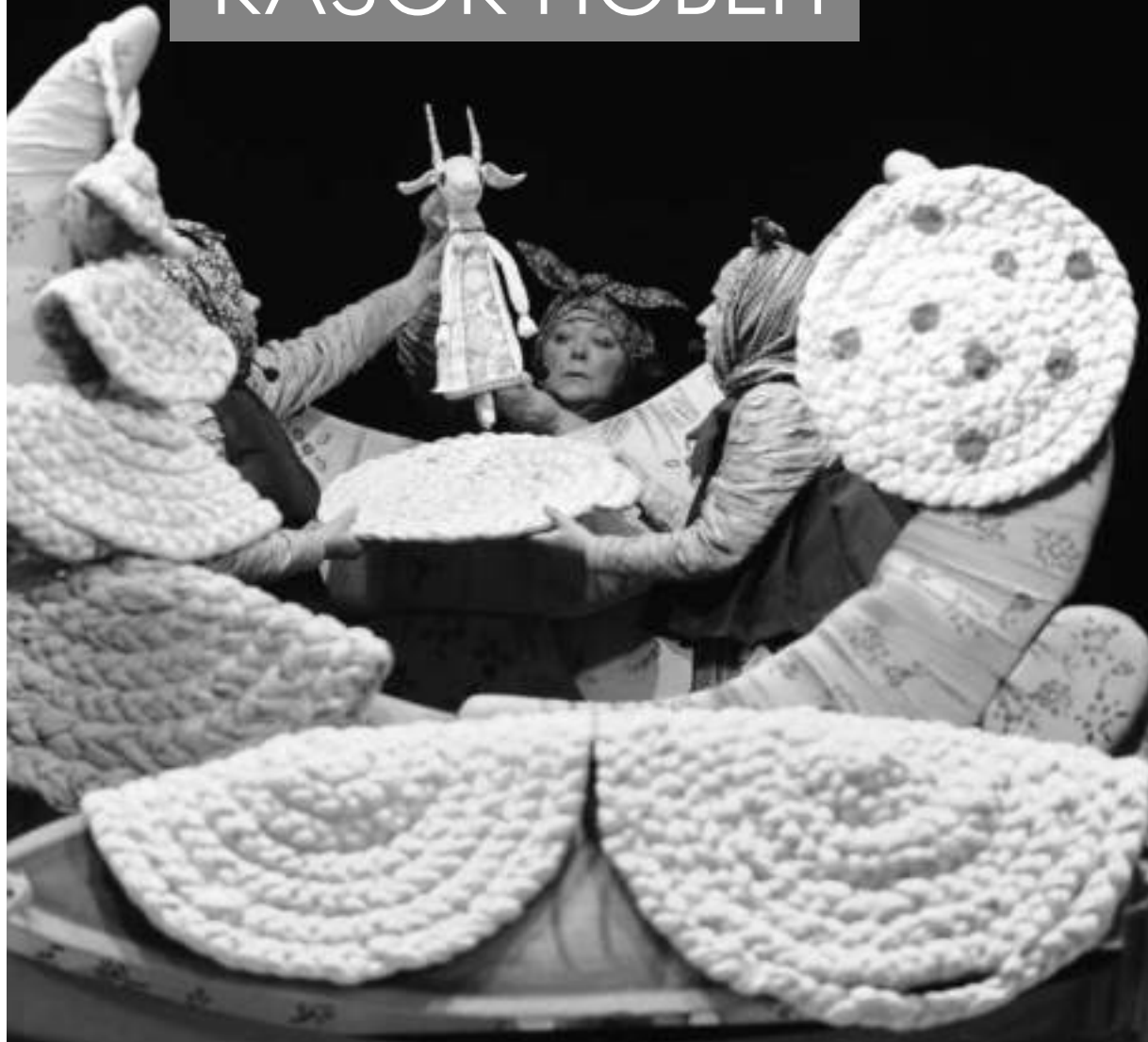

ПЛИВЕ ЧОВЕН, КАЗОК ПОВЕН

Рівненський академічний обласний театр ляльок

Вистава «Пливе човен, казок повен»

О. Ткачук за народними казками

Сергій Васильєв:

Нібито скроєна за сталими правилами традиційного для нинішнього українського театру ляльок видовища, вистава «Пливе човен, казок повен», створена у Рівному режисером Оленою Ткачук та художницею Інесою Кульчицькою із тріо найдосвідченіших актрис трупі (Тетяна Єршова, Франческа Барабаш, Алла Черуха), все ж вигідно відрізняється від типових опусів, що випікаються на провінційних сценах України. Так само вона може слугувати прикладом для десятків театрів та режисерів, які чи то на хвилі моди, чи то через хибне уявлення про патріотизм, нашіпюють вистави фольклором. У Рівному використання народних пісень і навіть специфічної поліської говірки виглядає напрочуд виправдано та органічно.

Власне, в цьому частково вбачала своє завдання автор композиції вистави та її режисерка (до слова, це дебют в якості постановника рівненської актриси-лялькарки) Олена Ткачук. Придумуючи своєрідний бенефіс для своїх старших колег, вона вирішила не послуговуватися відомими текстами, які мандрують з театру в театр із Заходу на Схід та з Півдня на Північ, а спертися, так би мовити, на регіональний матеріал, з'єднавши в композиції три казки, наситивши дійство місцевими обрядами та піснями. Про сумлінність цієї роботи свідчить, зокрема, й те, що матеріал до вистави Олена Ткачук підбирала півроку, користуючись знаннями і порадами керівника етнографічного колективу «Веснянка» Віктора Ковальчука. Він, до речі, консультував під час репетицій і актрис, допомагаючи їм освоїти специфічну говірку Полісся та завчити включені в текст діалектизми.

У плані підтримання автентики дійства велика роль належить художниці вистави Інесь Кульчицькій. Створивши дуже компактне та зручне ігрове середовище, вона використала при конструюванні декорації і ляльок природні, мало не домоткані та вручну плетені фактури, а також предмети побутового сільського вжитку (як дотепно виглядають семеро козенят на коромислі, наприклад, або Вовк у вигляді торби, де, зрештою, ці довірливі козенята опиняться!). Дуже органічно супроводжує та підсилює емоційність видовища музика. «Пливе човен, казок повен» – рідкісна вистава, де пісні не гальмують дію, слугуючи обов'язковим і безглуздим її додатком, а з'являються і звучать дуже доречно.

Вистава, подекуди, задумувалася як своєрідний бенефіс для трьох найзаслуженіших акторок трупі Рівненського театру ляльок, і знову таки треба віддати належне делікатності і таланту режисерки-початківки, яка зуміла подати цих виконавиць з найвиграшнішого боку. Звісно, у грі Тетяни Єршової, Франчески Барабаш і Алли Черухи присутні притаманні акторам театрів ляльок грубуваті прийоми, зокрема, постійна демонстрація веселості та бадьорості, але в даному разі вони істотно нейтралізовані правдивістю самого матеріалу. Актриса не вдають з себе справжніх сільських бабусь, але не цураються й свого власного віку. Відчувається, що їм комфортно не лише перебувати на сцені, але і працювати разом. Кожна героїня має власний колоритний характер, а всі вони дуже хвацькі та розкуті.

Отже, «Пливе човен, казок повен» у Рівненському театрі ляльок – що називається, симпатична, винахідливо вигадана та майстерно зіграна вистава. В ній немає особливої змістовної глибини, але присутній животворний дух народної традиції, здатний, виявляється, глибоко розчулювати і радувати глядача.

Анна Веселовська:

«Старі мов малі» – таким іронічним висловом, що ним часто-густо характеризують дивні вчинки людей похилого віку, цілком можна скористатися, аби означити те, що діється у виставі «Пливе човен, казок повен» в цілому. Три колоритні бабусі оповідають діткам зі сцени давно відомі казочки. Але як це часто буває у стареньких зі слабкою пам'яттю, вони щось забувають, щось плутають, щось фантазують. Тож їхня оповідь виглядає доволі химерною: сюжети переплутуються, розгалужуються, і виходить такий собі повний постмодернізм. Словом, першою найприкметнішою якістю цієї вистави є відсутність звичного казкового наративу, до якого глядачів привчили в театрі ляльок, бо все, що починається начебто традиційно із пропозиції порозказувати казки, далі схоже на майстерну імпровізацію, де чимало натяків на сьогодення.

Кхекаючи та охкаючи, перевалюючись, мов качечки, кумедні старенькі починають гратися казочками і роблять це не штучно й по-театральному, а якось ненароком, природно. Ось баби вибралися із чарівного човна, який нагадує стару провалену лежанку, ось заходилися, заметушилися довкола нього і, наче подушки, перекладають місяць та зорі. Казкові баби, які знімають із неба зірки, мовби порядкуються у хаті. Відтак дива, що відбуваються довкола, – вже зовсім не дива, а знайомі повсякденні історії.

Задум представити казки саме як частину нашого буття й зробити їх емоційно близькими сучасним дітям навряд чи був би успішно реалізований режисеркою Оленою Ткачук, якби вона та художниця Інесса Кульчицька не створили винятково затишну ігрову атмосферу. Сценографія спектаклю – це доволі поширена декорація-трансформер, яка дозволяє перетворювати човен на будь-що: пагорби, хатки, ліс, обійстя. Однак особливим цей традиційний трансформер робить те, що виглядає він немов тепла старенька клаптикова ковдра, а всі деталішити як оригінальні подушки із квітчастих тканин. Кумедні бабусі вбрані так само дуже по-домашньому: декілька спідниць, довгий фартух, тепла кацавейка та хустина. І все це не яскраво-театральне, а дрібно квітчасте, мов із ситцю. І водночас це нагадує стильний дизайнерський підхід із використанням старих речей і традиційних технологій для створення сучасного затишного обійстя.

Не менш вдалим за рівнем атмосферності є акустичний ряд вистави. За словами режисерки, він створювався на основі справжніх аутентичних записів різних фольклорних колективів західного Полісся. Унікальні пісні, яких не торкалася рука аранжувальника, звучать у виконанні актрис так, наче вони їх співали все життя, заколисували під них власних дітей та онуків. До того ж, співають вони їх рухливо, пританцьовуючи та шепечучи.

Утім, зворушливий живий акторський план не в змозі перекрити зворушливість плану лялькового, який, власне, представляє персонажів казок. Невеликих ляльок, серед яких переважають рукавичні, на відкритому прийомі вправно водять все ті ж бабусі. Ось тут і проявляється справжня майстерність акторок Рівненського театру ляльок, які встигають все: створюють повноцінні сценічні характери кумедних стареньких, одна з яких трохи вередлива, інша манірна, третя простакувата, а також органічно представляють казкових істот.

У руках артисток-майстринь добре відомі казкові персонажі виглядають особливо виразно. Мало того, що козенята, коза, вовк, дівчинка та інші персонажі верткі та динамічні: керуючи ними, виконавиці дотепно використовують акторське відчуження. Наразі йдеться про особливі характеристики дійових осіб, які одночасно пародіюють застарілі ігрові прийоми, поширені в театрі ляльок. Власне, це і допомагає зберігати рівновагу в комбінації лялька – живий план, оскільки ляльки цієї вистави є підкреслено іграшками, в які граються бабусі.

В атмосферній, продуманій до нюансів виставі «Пливе човен, казок повен» ще чимало семантичних деталей, які привертають увагу: приміром, як от лялька-вовк яскравого червоного кольору, що виглядає мов архаїчний загрозливий символ. Є тут і цілком звичні для сучасного театру ляльок прийоми інтерактиву, діалогу з публікою, втягування її у гру тощо. І все це розмаїття до ладу поєднується, існує в одному просторі архаїчного фольклору, який завдяки ігровій стихії подається по-сучасному, так, що навіть відволікає дітей від гаджетів.

Ольга Голинська:

Враховуючи мізерну кількість дитячих вистав у театральному просторі України, кожна з них можна вважати ексклюзивною. Не виняток – спектакль Рівненського академічного обласного театру ляльок «Пливе човен, казок повен».

Авторка п'єси і режисер – актриса Олена Ткачук. Слід подякувати директорові театру Володимирові Данилюку, який підтримує творчі ініціативи своїх працівників.

Тема вистави – гармонія людини й Всесвіту, непереможна сила народної мудрості. Основні меседжі – вічні питання життя і смерті, любові й ненависті, добра і зла. Все, як у казках.

Та це й не випадково. Адже у сорокахвилинній постановці поєднано три відомі українські народні казки: «Вовк і семеро козенят», «Ворон і яблуна» та «Горщик каші». Їх пов'язує єдина сюжетна лінія, укорінена в фольклорі рівненського Полісся. За словами режисерки, вона вбачала своїм головним завданням показати рідний край. І це їй вдалося!

Одна з найвиразніших тенденцій нашого часу – вихід акторів театру ляльок безпосередньо до глядача. Вони стають не просто ляльководами, носіями чи, точніше, втілювачами ролей із-за ширми, а й виконують конкретні мистецькі завдання на сцені, поєднують функції тінювого, прихованого від очей публіки і зримого виконавця. Тобто неймовірно складне синтетичне мистецтво артистів театрів ляльок тепер ніби випливає на поверхню.

І у виставі Рівненського театру ляльок «Пливе човен, казок повен» це проявляється абсолютно. Три цілком вито реальні (не лялькові) бабці (такі собі мойри, які плетуть вервечку життя) неспішно, оригінально й природно розповідають цікаві та повчальні дитячі казочки характерною поліською говіркою. Усе відбувається, як і годиться у виставах для дітей, дуже позитивно (ілюструється відповідними ляльковими персонажами, хоча й іноді не без трагічних деталей: вовк з'їдає козенят, пташка гине і її жаль тощо), з гумором, інтерактивним залученням залу (до слова, цілком органічним і виправданим), як видається, із розумною часткою імпровізації чудових виконавиць.

Спектакль вирізняється цікавою та оригінальною сценографією і костюмами (художник-постановник – Інесса Кульчицька зі Львова), з багатозначним трактуванням деталей.

У сценографії – плетіні, в'язані, валяні тощо – рукотворні речі, свого роду символи домашнього затишку, усім добре знайомі з дитинства: килимки, стобані ковдри, подушки... Маленькі глядачі та їхні батьки можуть спостерігати, як Сонце, обертаючись, розплітається на нитки, серп Місяця, обертаючись, стає човном, круглий зелений килимок, випроставшись вертикально, перетворюється на кущ або дерево, кілька складених навіпіл і розташованих один за одним по висоті різновеликих килимків – на ялинку в лісі, а розміщені горизонтально – на пагорб чи просто зелену травичку, по якій мандрують герої казок.

Костюми виконавиць – хустки-очіпки, широкі довгі спідниці, фартухи, кофти, керсетки, – усе дотримано фольклорних першоджерел. Герої казок – здебільшого ляльки-мотанки, що є цілком у руслі української народної традиції.

Авторка вистави широко використала пісні й танці Полісся. Музика базується на фольклорній основі. У пошуку й доборі матеріалів допоміг Віктор Ковальчук – художній керівник і засновник Народного молодіжного фольклорного гурту «Веснянка» Рівненського міського палацу дітей та молоді, який уже понад 35 років займається «експедиційно-пошуковою, дослідницькою, видавничою, виконавською діяльністю та реконструкцією поліського автентичного співу і гри на традиційних музичних інструментах» [із сайту колективу].

Віктор Ковальчук корегував діалект, говірку, впроваджував півроку брав участь у виборі текстів. Фольклорний матеріал у виставі постав у сучасному аранжуванні, що дуже добре сприймається. Це – справжній ковток свіжого повітря!!!

А поліський танець «Печоноє порося» наприкінці дійства є його справжньою кодою. То – феєрія, у якій залюбки беруть участь усі – і актори, і зал, що є якнайяскравішим свідченням органічної взаємодії усіх компонентів вистави, а значить – її художньої цілісності.

Спектакль було створено до однієї з річниць театру, тому поставлено із залученням «ветеранів» – трьох актрис, заслужених артисток України Алли Черухи (Сусідка), Франчески Барабаш (Баба) і Тетяни Єршової (Кума). Кожний із них реально за 60 років (я сама, зізнаюся із гордістю, перебуваю у цій віковій категорії), але вони, поза сумнівом, можуть ще ого-го як запалювати!!! Чого варті, наприклад, їхні періодичні виходи до глядачевої зали для співбесіди чи пошуку партнерів-добровільців дійства, на що, до слова, дуже активно відгукується дитяча публіка, і я була тому свідком.

Дуже яскрава, щира, напрочуд динамічна й органічна, по-справжньому ментально та філософськи вкорінена, національно виховна, майстерно і з любов'ю зроблена, симпатична й мила дитяча вистава.

Анна Липківська:

Що оригінального можна вигадати, коли йдеться про грані-переграні народні казки, особливо про таку, як «Вовк і семеро козенят» («Ворон і яблуня» та «Горщик каші» менш заявлені, але всі вони – одного порядку)? Як зробити виставу для найменших такою, аби вона була цікава і батькам?

Утім, митці на те й митці, а творча діяльність – на те й творча, аби підходити до таких проблем креативно, не озираючись назад та на інших.

У нашому випадку акторка Рівненського театру ляльок Олена Ткачук у самостійній, позаплановій режисерській роботі розв'язувала, здавалося б, суто «виробниче» питання – задіяти корифейок театру так, аби надати їм максимальну увагу та побільше місця на кону. Але, як часто буває, те, що робиться для себе та без особливих претензій, стало цікаве іншим – у даному разі, «доросло» до декількох нагород на фестивалях театрів ляльок та до шорт-листа «ГРИ».

Отже, три коротенькі казки постали тут в обрамленні автентичних піснеспівів та танців Полісся, переказані поліською же говіркою трьома веселими пенсіонерками, явно колишніми рокерками – із «ріжками»-вузликми на зав'язаних хустках, в однакових керсетках та квітчастих спідницях (подібно до «самоварних» іграшкових бабів), рум'яними, бешкетними, завзятими. У виставі в казкарко-оповідачок нема імен, але їх кортить дати, враховуючи елементи гриму та «накладки»: Вухата (Тетяна Єршова), Носата (Алла Черуха) й Кругловида (Франческа Барабаш).

Вони не лише водять планшетних ляльок, передаючи їх одна одній, та керують усім Всесвітом вистави, але й самі (часом у контрапункті із своїми ляльковими персонажами) реагують на сюжетні повороти, змагаються між собою за першість та увагу глядачів, створюють блискавичні «коаліції» 2 на 1, котрі так само миттєво розпадаються, – словом, перебувають у насиченій ігровій стихії.

Зрозуміло, що в театрі ляльок левова частка образу спектаклю припадає на роботу художника. Львів'янка Інеса Кульчицька вибудувала на сцені напівдружний цілий Всесвіт, насичений знаками та архетипами: плаский човен у поліетиленових хвилях, пласка ж велетенська риба, хатки з «рогатими» стріхами, мовби зроблені з набитих пухом перин; вив'язані колом килимки – крони дерев, Дерево Життя з плетених мотузок, Колесо Життя – жовтогаряче, з дерев'яною хрестовиною (його можна розплести, потягнувши за мотузку, – і тоді в бабах-казкарках проглянуть ті, хто насправді «замаскований» під їхньою кумедною машкарою, тобто три античні мойри, владарки над нитками життів)... Та й Вовк тут червоний – такий собі архаїчно-тотемний Люципер, із мішком-черевом, де зникають з'їдені козенята.

Якщо спробувати одним словом описати 45-хвилинну виставу, то це буде «драйв». Від першої ж миті, коли починається електронний ритм, і до останньої все розгортається стрімко й насичено. Тут навіть реп можуть прочитати, не випадаючи з оповіді.

Звісно, не обходиться у виставі без інтерактиву – Носата виходить у зал, аби знайти серед глядачів тоненький голос і купити його для Вовка за цукерку. Діти із задоволенням включаються у «кастинг», а батьки сміються з точної асоціації із «купівлею голосів» у виборчих перегонах для злого хижака, котрий воліє здаватися білим і пухнастим.

Є тут і інші «цікавинки» для батьків – ніби внутрішньо «підморгуючи» їм, акторки розігрують ситуації, багаті на пікантні підтексти («...І оддала дівчинка дідові вси, шо мала. А мала вона (пауза) шапочку (зітхає з полешенням)!»).

Своєрідне та цілковито переконливе поєднання етніки, сучасних ритмів, архаїчного ритуалу та ігрового театру – те, що робить невибагливу, на перший погляд, сценічну мініатюру «Пливе човен, казок повен» окрасою цьогорічного фестивалю-премії «ГРА».

Любов Морозова:

Як зараз модно казати, це успішний «кейс», на успіх якого не очікувало ані керівництво театру, ані самі постановники. Особливо він зацікавив би борців з ейджизмом, адже це історія про затребуваність жінок «у віці». Трьох акторок віком від 60 до 62 років директор планував відправити на пенсію, випустивши наостанок із прощальною виставою. Спеціально з цього приводу Олена Ткачук, яка років двадцять вже працювала акторкою-лялькаркою, а як режисерка здійснила у цьому театрі лише одну постановку, придумала щось дуже тепле і дуже потрібне – виставу за мотивами відомих народних казок. Так само, як воно відбувається в реальних сім'ях, коли бабусі розповідають казки онукам, сталося і на сцені. «Вовк і семеро козенят», «Ворон і яблуня» та «Горщик каші» три «бабусі» розказали наймолодшій публіці. І в який незвичний та сучасний спосіб вони це зробили – то окремим історією.

Задля цієї вистави спеціально збирався фольклор Північного Полісся – пісні Володимирецького та Дубро-

вещького районів. Зокрема, була записана мелодія, яку придумав пастух і зіграв її на сопілці (на момент постановки його вже не було в живих). Також включені записи автентичного жіночого співу цього регіону, що надає багатогаровості, глибини звучанню. Спів самих акторок аранжувальник Іван Рокіщук наклав на сучасні ритми, що очевидно приводило маленьких слухачів в невідомий захват – ну бо коли такі ж бабусі, як твоя, пританцьовують і співають автентично під драм-н-бейс, захват і довіра до них виникають самі собою. Загалом, це чудовий спосіб долучити різні покоління до спільної комунікації – навіть за умови театального розділу простору на сцену і глядацький зал.

Консультант з північно-поліського діалекту працював над вимовою акторок, і це помітно, і це вже естетська розкіш. Ясно, що для звичайної дитячої вистави достатньо було би просто яскраво проговорити всі ті казки під танці та сучасні ритми. Але тут вже з'являється чисте мистецтво – чи то з поваги до автентичного матеріалу, чи з поваги до самих себе і цільової аудиторії (нехай вона ще не дуже розуміє, чому ці акторки так дивно говорять), постановники не занижують планку, наполегливо працюючи над виставою, яка цікава як дітям, так і мовним експертам.

Сценограф Інесса Кульчицька створила теплі в'язані та зшиті декорації, які, з одного боку, дуже «бабусині» – ну, бо ж бабусі весь час щось в'яжуть, – а з іншого – надзвичайно архетипові. Тут зв'язане сонце розмотується як нитка життя, тут килимки для ніг перетворюються на ялинки, а «м'які» будинки трансформуються у фігури жінок-берегинь з руками-місяцями. Усі ці чарівні перевтілення додають казковості, причому казковості матеріальної і навіть тактильної (у світі стрімкої діджиталізації це особливо працює). Усі декорації насправді хочеться помацати, настільки вони доброзичливо-кінестетичні. Ну, а ще частково перенесені із щоденного вжитку і гри в халабуди з домашніх килимків.

Три героїні надзвичайно привабливі і фактурні. Грають їх Франческа Барабаш, Алла Черуха та Тетяна Єршова. Грають очевидно з насолодою та повним зануренням у ролі. Місцями ця гра трохи невірноважена за темпоритмом, але це вже нюанси – можна списати на хвилювання та кінець сезону. Найбільше підкупляє те, що кожен рух, кожен жест героїнь повністю включений у цю «бабусину» казковість. Навіть банальна роздача цукерок перетворюється на символічну гру, за якою кожний згадує власну бабусю, котра завжди намагалася пригостити чимось «з фартуха».

Отже, це напрочуд вдала вистава лялькового театру, яка, окрім суто естетичних та виховних місій, «прокачала скіли» керівництва театру у ставленні до акторів «у віці». І це вистава, яка особливо ціпає багатогаровістю своїх складових, розрахованих не лише на малюків, але й на глядача будь-якого покоління та освіченості.

Людмила Олтаржевська:

Казка була і залишається одним із найбільш універсальних жанрів дитячих театрів ляльок. Водночас саме вона потребує від режисерів надкреативного підходу. Нове тлумачення відомого сюжету, аби не загубитися серед інших численних версій, повинне отримати яскраву індивідуальну «обгортку». Режисер Олена Ткачук («Пливе човен, казок повен» – її дебютна вистава) узяла до роботи три відомі народні казки, об'єднала їх в єдину спільну оповідь, музичним супроводом до якої стали пісні рівненського Полісся, – і маленькі мешканці міста отримали прекрасну атмосферну виставу, яка виховує, навчає, розважає і дозволяє відчувати себе причетним до того, що відбувається на сцені.

Оповідачками у цій виставі є три героїні – Баба, Сусідка й Кума. Разом з тим, за задумом режисерки, всі троє – умовні звичайні бабусі, які розповідають перед сном казочки своїм онучатам. Переконливі, лагідні, здатні і пожартувати, і приголубити, а іноді й насварити... Такий прийом у поєднанні з акторською майстерністю виконавиць забезпечив неймовірне єднання між сценою і залом: глядачі щиро реагують на виставу, з готовністю виконують прохання акторок чи відповідають на їхні запитання і за найменшої можливості підключаються до дії.

Діалектичні ж вкраплення у цій виставі не лише працюють на її самобутність, але й знайомлять маленьких глядачів із первинною мовою малої батьківщини.

Сценографія у цій виставі – це прекрасний приклад того, якою має бути візуалізація театального постановки для найменших. Художниця Інесса Кульчицька розклала на сцені круглі килимки, які малеча, напевне, бачила у своїх бабусь чи прабабусь і які дуже добре прислужилися затишній домашній атмосфері, що панує у виставі. Загалом елементи сценографії – мобільні, образні, ілюстративні, вони легко трансформуються із одного предмета в інший. Вбрання сцени можна порівняти з книжкою для найменших, в якій можна не лише гортати сторінки, але й рухати окремими предметами чи вирізнаними картинками.

Прості рухи – так бабусі у житті підтанцьовують на весіллях – та народний спів чергуються із досить несподіваними вокально-хореографічними елементами (як-то реп у виконанні Вовка). Що, втім, виглядає досить цікаво і вносить у фольклорно-традиційну виставу невеличку стилістичну пікантність.

Алла Черуха, Тетяна Єршова, Франческа Барабаш – три «бабусі», яким дівчата на цій виставі вірять від першого до останнього слова. Хустинки з вузликами на голові, ляльки, що змінюються у їхніх руках разом із зміною інтонації в голосі, величезне накладне вухо у тієї, що має неодмінно знати все і раніше за інших, – своїх героїнь актриси щедро наділили рисами й за допомогою художниці оздобили аксесуарами, які допомагають малечі максимально концентруватися на виставі. Настільки, що фінальний спільний танець «Печеноє порося» із цукерками для малечі дехто сприймає навіть розчаровано: що, уже все?! І це також можна сміливо трактувати як безумовний успіх актрис у цій виставі.

Прекрасна, стильна робота рівненських лялькарів має всі шанси отримати визнання і серед фіналістів фестивалю-премії «ГРА», вкотре продемонструвавши, що культурна провінція – це поняття зовсім не географічне.

Оригінальність режисерського задуму полягає у тому, що вистава просякнута автентичними поліськими піснями та народною мелодикою, які відсилають глядача до традицій та обрядів Полісся. Режисер Олена Ткачук визначає жанр вистави як «фолк-мікс». Колоритний діалект рівненського Полісся додає виставі регіонального забарвлення, а танцювально-пісенні рефрени слугують режисеру та трьом актрисам-виконавицям основних ролей оповідачок (та виконавиць усіх ролей) своєрідним «містком» (переходом) від однієї казки – до іншої.

Художня цілісність даної вистави визначається її сценографічно-вигадливими знаками-символами (художник – Інесса Кульчицька): човен-місяць, дерево, яблука, сонце, млин, які відсилають до національної міфології, а з іншого боку – впізнаваними в Україні ляльками-мотанками, які оживають в руках досвідчених і грайливих актрис-бабусь-оповідачок.

Позитивна енергетика постійно присутніх на сцені виконавиць – Франчески Барабаш, Тетяни Єршової, Алли Черухи – відкритий режисерський прийом «переходу» від однієї казки до іншої (перевернули «місяць», він став човном, зелений килимок перетворюється на... дерево, сонце «розплітається» у нитки-промені, чи нитки життя?) та жива манера органічного спілкування (як справжні бабусі з улюбленицями-онуками) – головна принада вистави. Вона додає родинного затишку та невимуженості сприйняття.

Однак, при всіх плюсах та вищенаведених позитивах вистави (сценографія, акторський ансамбль), залишається після перегляду її «наживо» кілька зауваг.

Чи варто розпочинати виставу з поліського діалекту, який відсилає глядача до російсько-домінуючої розмовної мови (надто в умовах російської агресії та неоголошеної РФ війни)? Чи варто аж так перенасичувати виставу нав'язливим інтерактивом з глядним залом: до початку вистави, в ході її, після? Чи заявлено глядачеві театром (а це – малюта), що вони дивитимуться кілька казок, «мікс» у одній виставі? Не акцентовано режисером й принцип переходу від однієї казки до іншої (що йде від нечіткості літературного сценарію). Адже така неясність породжує невизначеність і у «досвідченого» глядача.

Перелічені недоліки, однак, не перекреслюють позитивного враження від яскравої, енергетично-світлої, професійної роботи усього творчого колективу театру.

Алла Підлужна:

Вистава вирізняється оригінальністю рішення. Використовуючи нібито традиційний для лялькового театру матеріал – народні казки, – режисерка Олена Ткачук знаходить вірний емоційний хід, що напевне проторує шлях до маленького глядача. Малеча любить слухати казки, а хто найчастіше робить це в житті для малюків? Звісно, бабусі. Актрис-виконавиці знаходять для своїх бабусь неординарні риси характерів. Їхні бабусі – бешкетниці, веселі й запальні у своїх витівках, кумедні за зовнішніми ознаками, тож мають усі шанси сподобатись діткам. Доречно вибудовується між ними трьома жартівливий конфлікт, який динамічно рухає дію, надає їй яскравих емоційних нюансів.

Простір вистави оригінальний, казковий, сценограф Інесса Кульчицька наче «вив'язує» декорації з вовни, вони теплі, домашні. Наочна висока культура праці з матеріалом, текстурами, смак і вишуканість відчувається саме у такому сценографічному образі вистави. Частина декорації, що рухаються, вигадливі у трансформаціях, збалансовані у співвідношенні та взаємодії, миттєво видозмінюються. Реквізит та ляльки виникають ніби з нічого. Іграшки майструються з найнесподіваніших елементів. Така манера гри зрозуміла дітям, бо вони й самі завжди вмикають фантазію, коли зі звичайних шматочків тканини чи ниток виготовляють ляльку чи якусь тваринку.

Вистава рясніє сценографічними та сюжетними вигадками. У її першооснові, де превалує тип народно-го лубочного театру, проглядається між тим і ідея театру інтелектуального, з наявними виховними, освітніми моментами. Надзвичайно вдало вигадана форма вистави, побудована на місцевому фольклорному матеріалі, тримає колорит рівненського Полісся, творчо переплавляє його у художню автентичну, забарвлену яскравими театральними елементами. Надзвичайно доречним і вдалим стає музичне оформлення з оригінальним автентичним виконанням народних пісень. Переосмислення сюжетів відомих народних казок дає простір для іронії, гумору, сучасного, в чомусь несподіваного, погляду на долі Кози з сімома козенятами, Вовка та Ворона з яблуною. Відхід від колишньої традиційності й естетики минулих років робить виставу свіжою, вона наче виблискує від креативності та веселої фантазії її творців.

Театр пропонує такий розмах фантазії, що вистава без явних зусиль стає спроможною «затягти» у своє емоційне поле малюків, підлітків і навіть дорослого глядача.

Можна зазначити органіку й цілісність вистави, таке відчуття народжується від талановитої акторської реалізації режисерського задуму. Жіноче акторське тріо знайшло баланс свого сценічного співіснування, з рис їхніх різних характерів вимальовується такий собі колективний спільний образ ідеальної для дитини бабусі, яка може і заспівати, і вигадати лялькову забаву, і станцювати, й розповісти казку так, що опинишся ніби всередині цієї оповіді. Як не закохатися у такий ляльковий театр, що являє собою необмежений творчий всесвіт?

